

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 270
van **VERA JANS**
datum: 15 maart 2019

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Onlinehulpverlening - Beleids- en financieringskader

Online hulp inzetten zorgt voor een verruiming van de instrumenten waar hulpverleners gebruik van kunnen maken. Veel organisaties in de welzijns- en gezondheidssector in Vlaanderen zijn er trouwens al volop mee aan de slag.

Organisaties ontberen echter vaak een extra startimpuls voor de aankoop (en implementatie) van een online hulpprogramma of -licentie, voor het inkopen van procesbegeleiding bij het implementeren van onlinehulp of voor ondersteuning om in samenwerking met andere partners een online toepassing te ontwikkelen.

Om hen hierin te ondersteunen werd onder andere het intersectoraal aanspreekpunt Onlinehulp-Vlaanderen opgericht.

In het Vlaams Actieplan Geestelijke Gezondheid - Strategisch plan 2017 - 2019 lezen we: "We werken in samenwerking met Knooppunt-online een coherent beleids- en financieringskader voor onlinehulpverlening uit. We bekijken rond welke thema's of doelgroepen we onlinehulpverlening kunnen initiëren."

1. Wat is de stand van zaken in de uitwerking van een beleids- en financieringskader voor online hulpverlening?
2. Is er in uitvoering van het Vlaams Actieplan Geestelijke Gezondheid in fondsen voorzien voor nieuwe innovatieve technologieën met betrekking tot online hulpverlening? Zo ja, welke fondsen? Wie beheert deze fondsen en hoeveel middelen zijn hieraan verbonden?

ANTWOORD

op vraag nr. 270 van 15 maart 2019

van **VERA JANS**

1. De laatste jaren werden verschillende initiatieven genomen inzake 'onlinehulpverlening'. Het is belangrijk deze inspanningen te valoriseren en te ondersteunen. We zetten dan ook in op een Vlaams beleidskader voor onlinehulpverlening. Vertrekkende van de onderzoeksaanbevelingen van het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, zullen we met de inzet van negen strategieën de kwaliteit en afstemming van het online hulpaanbod verstevigen. Het congres over onlinehulp kondigde in 2015 beleidsacties aan, zoals het opstellen van een kwaliteitskader onlinehulp, het verder dichten van de digitale kloof (Radikaal Digitaal, Flanders' Care, E-zorgzaam Vlaanderen), ontwikkelen van een vormingsprogramma 'basiskennis onlinehulp', de oprichting van een intersectoraal aanspreekpunt onlinehulp (Knooppunt-online), ... Het knooppunt-online is intussen verankerd in het steunpunt Mens en Samenleving. Dit steunpunt richt zich voornamelijk tot de sectoren van de jeugdhulp, welzijnswerk en personen met een beperking. Sinds 1 januari 2019 is een nieuw steunpunt geestelijke gezondheid opgericht. Dit steunpunt heeft ook de expliciete opdracht om rond onlinehulp te werken. Zo kan gericht gewerkt worden aan onlinehulpverlening voor de geestelijke gezondheid. Momenteel wordt een samenwerking tussen deze twee steunpunten opgebouwd om expertise uit te wisselen.

Ook in het Vlaams Actieplan Geestelijke Gezondheid van februari 2017 is online hulpverlening één van de actiepunten. Het actieplan speelt op die ontwikkeling in met o.a. de ondersteuning van www.depressiehulp.be, een online cliëntportaal dat wordt gekoppeld aan het elektronisch patiëntendossier (EPD) waardoor niet enkel mensen met een depressie op een laagdrempelige manier worden bereikt, maar ook hulpverleners deze onlinehulp kunnen inzetten en zelfs opvolgen in hun behandeltraject. Hierdoor zetten we in op een efficiënte en effectieve behandeling van depressie. Depressiehulp.be zal drie onderdelen omvatten: een informatiegedeelte, online begeleiding door een professionele hulpverlener en een online zelfhulpprogramma. Voorts zullen bestaande onlinehulpinitiatieven in de verslavingszorg worden verfijnd, nl. www.alcoholhulp.be, www.cannabishulp.be, www.gokhulp.be en www.drughulp.be.

Voorts werden in 2018 de verschillende bestaande websites samengevoegd in één online hulpverleningsproject voor de geestelijke gezondheidszorg met één hulpverleningsteam.

3,5 VTE staan samen in voor de organisatie en werking van het online hulpverleningsaanbod.

Het team staat in voor de verderzetting van laagdrempelige online hulpverlening, houden de websites up to date en zorgen voor de bekendmaking van het online en blended aanbod binnen de hulpverlening en bij het grote publiek.

Blended hulpverlening werd verder geïmplementeerd binnen de CGG door middel van intervisies en opleidingen.

2. Bij begrotingsopmaak 2019 is er 300.000 euro extra voorzien om de online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg verder uit te bouwen. Dat brengt het totaal beschikbare jaarlijkse budget voor online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg op 600.000 euro.

Vanaf 2019 wordt CGG Kempen opdrachthouder voor online hulpverlening in de geestelijke gezondheidszorg. Dit blijft in samenwerking met de sterkhouders CGG De Pont en CAD Limburg.

Zij zorgen allereerst voor de continuering van het reeds bestaande online hulpverleningsaanbod (alcoholhulp.be, depressiehulp.be, drughulp.be, cannabishulp.be, gokhulp.be) zowel wat betreft de personele omkadering als wat betreft de technische uitvoering en opvolging.

In de voorgaande jaren volgden een 100-tal hulpverleners een opleiding bij het onlineteam over blended werken. Binnen de CGG hebben recent 180 hulpverleners de opleiding blended werken met Depressiehulp.be gevolgd.

Voorts zal het bestaande aanbod worden aangepast. Het gaat zowel om technische aanpassingen als om uitbreidingen/innovaties.

Ook zal er samen met de gehele CGG sector initiatief worden genomen om een algemene CGG website uit te bouwen met hieraan gekoppeld een chatfunctie, zodat er online chathulp kan worden voorzien op de tweede lijn. Dit vraagt de nodige conceptuele ontwikkeling, die gedragen moet worden door de gehele CGG-sector, binnen de schoot van de koepelorganisatie Zorgnet-Icuro.

Tot slot wordt er ook gewerkt aan de conceptuele ontwikkeling en een plan voor implementatie van depressiehulp.be voor jongeren en van het gebruik van online tools tijdens de wachttijd in een CGG.

Het is de bedoeling dat er in het voorjaar 2020 een plan wordt voorgesteld met duidelijke operationele doelstellingen, acties, output en samenwerkingsinitiatieven voor de periode 2021-2023 waarin ook de engagementen van de gehele CGG sector worden in opgenomen. Aansluitend zullen de engagementen t.a.v. de gehele CGG-sector ook opgenomen worden in de volgende CGG-overeenkomsten, voor de periode 2021-2023.

Tenslotte blijft het belangrijk om vernieuwingen en uitbreidingen ook evidence based aan te pakken. Er gebeurt structurele monitoring van het gebruik van de online tools en procesanalyse van deze gegevens. En men werkt mee aan wetenschappelijk onderzoek zoals momenteel een vergelijkende studie van 'face-to-face' en 'blended' therapie bij depressie, uitgevoerd door het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE).